



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД**  
**Рев 4348/2019**  
**13.05.2020.године**  
**Београд**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужилца АА из ... и ББ из ..., које заступа пуномоћник Немања Лукић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., кога заступају пуномоћници Мирјана Јоксимовић и Брано Матовић, адвокати из ..., ради поништаја уговора о доживотном издржавању, одлучујући о ревизији тужилце изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4710/18 од 11.06.2019. године, у седници већа одржаној дана 13.05.2020. године, донео је

**РЕШЕЊЕ**

**УКИДА СЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4710/18 од 11.06.2019. године и предмет враћа другостепеном суду, на поновно одлучивање о жалби туженог.

**Образложење**

Пресудом Вишег суда у Пожаревцу П 60/18 од 01.06.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилце АА из ... и тужилце ББ из ..., па је поништен уговор о доживотном издржавању закључен између туженог ВВ као даваоца издржавања и сада пок. ГГ бивше из ..., у својству примаоца издржавања, на којем су потписи уговарача оверени пред Основним судом у Пожаревцу дана 13.09.2013. године под бројем .., што је тужени ВВ из ... дужан да призна и трпи у року од 15 дана по пријему пресуде. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужилцама надокнади трошкове парничног поступка и исплати износ од 1.221.238,00 динара, са законском затезном каматом која тече од извршности ове пресуде па до коначне исплате, у року од 15 дана по пријему пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4710/18 од 11.06.2019. године укинута је пресуда Вишег суда у Пожаревцу П 60/18 од 01.06.2018. године и пресуђено тако што је одбијен тужбени захтев тужилца да се поништи уговор о доживотном издржавању оверен пред Основним судом у Пожаревцу дана 13.09.2013. године под бројем .., закључен између туженог ВВ, као даваоца издржавања и ГГ, као примаоца издржавања, што би тужени био дужан да призна и трпи, као неоснован, и одбијен тужбени захтев тужилца да се утврди да је ништав и да не производи правно дејство наведени уговор о доживотном издржавању, као неоснован те су обавезане тужилце да туженом накнаде трошкове парничног поступка у укупном износу од 1.138.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправака пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у првом степену тужиле су благовремено изјавиле ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...87/18), па је утврдио да је ревизија тужилца основана.

У првостепеном поступку је утврђено да је пок. ГГ, бив. из ... са својим невенчаним супругом, са којим је живела у ванбрачној заједници почев од 1970. године па све до своје смрти 18.02.2014. године, закључила уговор о доживотном издржавању дана 13.09.2013. године, оверен пред Основним судом у Пожаревцу под Рз бр. ../13. Ванбрачни партнери су живели и радили у иностранству, а по стицању права на пензију вратили су се у нашу земљу. Тужиле су ћерке покојне ГГ, а брак оца тужилца и пок. ГГ је разведен када су оне биле у добу од 4 до 5 година и остале су, по разводу брака, да живе код оца и очевих родитеља, док је пок. ГГ је отишла у иностранство. Тужиле су са мајком оствариле контакт након пунолетства и удаје, да би тужилца АА дошла да живи у ..., где су живели и пок. ГГ и тужени ВВ у ванбрачној заједници. Након повратка из ..., пок. ГГ и тужени су дошли у село ..., где су живели заједно неких 8 до 10 година до ГГ смрти, у њеној родитељској кући, а тужиле су повремено обилазиле мајку.

Пок. ГГ је доживела шлог 13.11.2012. године, болнички је лечена и опоравила се, имала је дијабетес, а разболела се и од карцинома панкреаса. После шлога и опоравка, дана 13.09.2013. године закључен је спорни уговор о доживотном издржавању, између пок. ГГ, као примаоца издржавања и туженог као даваоца издржавања, који је оверен пред Основним судом у Пожаревцу под РЗ бр../2013. Овим уговором пок. ГГ је туженом, након њене смрти оставила непокретности, и то породичну стамбену кућу са две помоћне зграде, виноградом и њивама у КО ..., два двособна стана у ... у улици ... број .. (стан број .. и стан број ..) и стан број .. површине 66 м<sup>2</sup> у ... у улици ... број .., а овим уговором је располагала целокупном својом имовином. С обзиром да су тужиле тврдиле да у тренутку закључења спорног уговора о доживотном издржавању сада пок. ГГ није била способна за расуђивање, у првостепеном поступку је изведен доказ вештачењем од стране комисије лекара Института за онкологију Војводине, а у комисији лекара који су обавили вештачење је била и др Илинка Нађ, лекар специјалиста неуропсихијатрије. Из приложених вештачења и исказа вештака др Илинке Нађ првостепени суд је утврдио да у време закључења уговора о доживотном издржавању пок. ГГ није била урачунљива и није имала ни делимичну пословну способност, због лекова које је користила за лечење депресије, лекова за смирење и чињенице да је боловала и од канцера панкреаса у терминалној фази, што представља један од највећих стресова и страхова за човека, због чега је била пословно неспособна да закључи спорни уговор. Ценећи налаз и мишљење и исказ вештака првостепени суд је у целини поклонио веру овим доказима и поништио спорни уговор због пословне неспособности пок. ГГ да као прималац издржавања, закључи тај уговор.

Одлучујући о жалби туженог другостепени суд је заказао расправу на којој је поново прочитао све доказе које је извео првостепени суд и закључио, супротно првостепеном суду, да је сада пок. ГГ у тренутку закључења уговора била пословно способна. При томе, другостепени суд је другачије оценио исказе саслушаних сведока на околност здравственог стања сада пок. ГГ након шлога, а такође је другачије ценио и налазе вештака, које није прихватио, сматрајући да нису дати према правилима

струке којој вештаци припадају. Другостепени суд је надаље ценио постојање алаторности приликом закључења спорног уговора, сматрајући да је постојала алеаторност, јер се сада пок. ГГ опоравила од можданог удара који је имала у новембру 2012. године, ходала, разговарала и није било могуће предвидети колико ће живети, без обзира на чињеницу да је боловала и од карцинома панкреаса, а сведок Др Ненад Вељковић, хирург који је лечио пок. ГГ од тумора, изјаснио се да није могуће дати одговор на питање колико би ГГ живела са таквом врстом болести. Међутим, на околност алеаторности у смислу трајања живота пок. ГГ, с обзиром на њено целокупно здравствено стање, ни првостепени ни другостепени суд нису изводили друге доказе (првостепени суд није ни одлучивао о тужбеном захтву за поништај спорног уговора због недостатка алеаторности јер је уговор поништен због пословне неспособности пок. ГГ за закључење спорног уговора).

Основано се у ревизији указује да је другостепени суд, на утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право и да је на другачији начин ценио налаз вештака медицинске струке и исказе сведока, без њиховог непосредног саслушања пред тим судом. На тај начин другостепени суд је учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. Закона о парничном поступку.

Имајући у виду да другостепени суд није на главној расправи извео непосредно саслушање предложених сведока и вештака на околност пословне неспособности сада пок. ГГ да закључи спорни уговор, нити је изводио доказе на околност постојања алеаторности приликом закључења спорног уговора, с обзиром на целокупно здравствено стање сада пок. ГГ у тренутку закључења уговора, а утврдио је другачије чињенично стање од оног које је утврдио првостепени суд, правилност примене материјалног права није могло бити испитана, због чега је ревизија тужила усвојена и другостепена пресуда укинута.

У поновном поступку другостепени суд ће имати у виду примедбе из овог решења, те ће ради правилног и потпуног утврђења чињеничног стања и евентуално другачије оцене изведених доказа поново заказати расправу на којој ће извести потребне доказе, након чега ће поново одлучити о жалби туженог.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци решења, а основу одредбе члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија  
Бождар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Марина Антонић